

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **Ing. M. B.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, o žalobě vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 18 Ad 5/2025, v řízení o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích),

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále jen „navrhovatel“) podal dne 14. 3. 2025 u Krajského soudu v Ostravě žalobu, kterou se domáhal zrušení rozhodnutí žalované ve věci snížení starobního důchodu.

[2] Dne 4. 11. 2025 navrhovatel podal u krajského soudu návrh na určení lhůty dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“). Uvedl v něm, že výslovně netrval na tom, aby bylo rozhodnuto ve věci s nařízením jednání. Předpokládal tedy, že rozhodnutí krajského soudu bude vydáno v nejbližších měsících. V reakci na jeho žádost ze dne 2. 10. 2025 mu bylo krajským soudem sděleno, že není možné určit, kdy bude o žalobě rozhodnuto. Dle navrhovatele dochází ze strany krajského soudu k průtahům v řízení, neboť od podání žaloby uběhlo skoro 8 měsíců, dle navrhovatele se jedná o přednostní žalobu a jako starší občan nemůže čekat na rozhodnutí krajského soudu v řádu let a pobírat neoprávněně zkrácený starobní důchod.

[3] Návrh na určení lhůty postoupil krajský soud v souladu s § 174a odst. 3 zákona o soudech a soudcích Nejvyššímu správnímu soudu spolu s vyjádřením samosoudkyně. Mgr. Jana Volková uvedla, že z důvodu dlouhodobé nepřítomnosti předsedkyně senátu 18 Ad jí byla rozvrhem práce krajského soudu věc přidělena dne 1. 9. 2025. Dále vysvětlila, že v rozhodnutí věci bránily objektivní důvody. U krajského soudu byla projednávána

obdobná věc totožného žalobce, tj. navrhovatele, pod sp. zn. 19 Ad 37/2024, proto část správního spisu neměla k dispozici. Navíc navrhovatel proti následně vydanému rozsudku krajského soudu ze dne 29. 8. 2025, č. j. 19 Ad 37/2024-29, brojil kasační stížností, proto byl spis dne 21. 10. 2025 předložen Nejvyššímu správnímu soudu, u kterého se nyní nachází část správního spisu potřebného pro rozhodnutí. Dále Mgr. Volková odkázala na § 56 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), s tím, že aktuálně projednává věci v pořadí, které předcházejí žalobě navrhovatele, a přednostní věci. Žalobě navrhovatele předchází 12 věcí v důchodové agendě (20 věcí celkově). Mgr. Volková rovněž poukázala na to, že za září a říjen 2025 napadlo do jejího senátu čtrnáct azylových věcí, u kterých zákon stanoví lhůtu k vydání rozhodnutí. Návrh proto považovala za nedůvodný.

[4] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že návrh **není důvodný**.

[5] Podle § 174a odst. 1 zákona o soudech a soudcích *[m]á-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení.*

[6] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

[7] Zdejší soud již mnohokrát ve své judikatuře konstatoval (srov. např. usnesení ze dne 24. 6. 2020, č. j. Aprk 4/2020-107, odst. [9]), že průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Nejvyšší správní soud se při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, a to zejména s ohledem na kritéria stanovená v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, jimiž jsou složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu. Je podstatné, aby věc nebyla udržována ve stavu připraveném k rozhodnutí po příliš dlouhou dobu (srov. usnesení NSS ze dne 27. 9. 2022, č. j. Aprk 5/2022-79, odst. [6]).

[8] Pro posouzení průtahu je důležitý zejména postup samotného krajského soudu. V případě žaloby navrhovatele nejde o žalobu vyžadující přednostní projednání a rozhodnutí dle § 56 s. ř. s., jak tvrdí navrhovatel. Z předloženého spisu krajského soudu nicméně vyplývá, že krajský soud se žalobou navrhovatele zabýval bezprostředně po jejím doručení dne 14. 3. 2025 tomuto soudu a v přiměřené lhůtě činil postupně všechny nezbytné úkony jako poučení účastníků řízení, výzvu žalovanému k předložení správního spisu a zaslání žaloby k vyjádření. Krajský soud od počátku řízení vedeného pod sp. zn. 18 Ad 5/2025 neměl k dispozici úplný správní spis, jelikož jeho část byla součástí spisu v řízení vedeném u stejného soudu pod sp. zn. 19 Ad 37/2024. Tato část byla následně zaslána Nejvyššímu správnímu soudu pro účely kasačního přezkumu rozsudku č. j. 19 Ad 37/2024-29, u kterého se nachází i v současné době. Přestože lze připustit, že soud po dobu několika měsíců žádné úkony již nečiní, stav řízení, kdy soud vykonal veškeré úkony nutné k tomu, aby mohl rozhodnout v dané věci, která nemá přednostní režim, a stále nerozhodl, není sám o sobě známkou průtahu v řízení.

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud dlouhodobě považuje za přiměřenou délku řízení 24 měsíců (srov. usnesení NSS ze dne 22. 11. 2017, č. j. Aprk 24/2017-36, č. 3669/2018 Sb. NSS, odst. [34], ze dne 17. 1. 2018, č. j. Aprk 1/2018-128, odst. [9], nověji již citované usnesení č. j. Aprk 5/2023-112, odst. [11], nebo ze dne 1. 4. 2025, č. j. Aprk 3/2025-72, odst. [10]). Takovou dobu ještě řízení o žalobě navrhovatele (doručené krajskému soudu dne 14. 3. 2025) netrvá. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že krajský soud se nedopustil žádných průtahů, naopak činil nutné úkony potřebné k tomu, aby se řízení dostalo do stavu, ve kterém je možno vydat rozhodnutí. Nepostupoval v řízení nikterak v rozporu s požadavky spravedlivého procesu, které obecně nevynucují vydání rozhodnutí ihned, jak je to možné, ale pouze brání tomu, aby doba řízení nebyla nepřiměřeně dlouhá.

[10] Nejvyšší správní soud tedy nepovažuje návrh na určení lhůty za důvodný, a proto jej podle § 174a odst. 7 zákona o soudech a soudcích zamítl. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 *in fine* zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 174a odst. 9 zákona o soudech a soudcích).

V Brně dne 5. prosince 2025

JUDr. Radan Malík
předseda senátu